

Svar på invitasjon til høring rundt Nordlandssykehusets arbeid med Nasjonal Helse- og Sykehusplan

Aksjonsgruppa ved for Lofoten Sykehus takker for muligheten for å komme med synspunkter på rapporten som er utarbeidet av Nordlandssykehuset i arbeidet med Nasjonal Helse- og Sykehusplan.

Om Aksjonsgruppa ved NLSH Lofoten

Aksjonsgruppa er en organisasjon som i lengre tid har arbeidet med å involvere innbyggerne i Lofoten i beslutninger og påvirkning rundt Nordlandssykehuset. Det viktigste arbeidet Aksjonsgruppa har gjennomført er arbeid mot beslutningstakere i helsesektoren. Mer og mer av arbeidet til Aksjonsgruppa består av slik nettverksjobbing. Et stort engasjement rundt sykehuset, gjør at det også er naturlig med positive markeringer sammen med Lofotens innbyggere, samt og ulike initiativ som styrker sykehusets virksomhet og tilbud, på kort og lang sikt.

Om rapporten og prosessen

Aksjonsgruppa stiller seg i stor grad bak rapportens virkelighetsbeskrivelse og anbefalinger. Våre kommentarer følger tematisk nedenfor.

Aksjonsgruppa mener rapporten er realistisk og gir et godt bilde av driftssituasjonen ved Nordlandssykehuset Lofoten. Det er gjort et godt stykke arbeid som vil gi Nordlandssykehuset og Helse Nord et viktig beslutningsgrunnlag i det påfølgende arbeidet. Vi er glade for at Nordlandssykehuset tar på alvor utfordringene som klima og avstand utgjør for pasientsikkerheten. Det er disse utfordringene som har utløst et vedvarende og sterkt engasjement rundt sykehuset i Lofoten. Dette engasjementet går på at befolkningen ønsker å ha et tilbud på plass som sikrer liv og helse når øygruppa er isolert fra omverdenen. Derfor er vi også fornøyd med at man i prosessen legger opp til å styrke sykehuset slik at man har nødvendig aktivitet i normalsituasjonen.

Vi er glade for den åpne prosessen. Vi har forståelse for at faglige vurderinger i slike utredninger er komplekse. Honnør til Nordlandssykehuset for både å ta initiativet til lokale møter, og å ha invitert med Aksjonsgruppa tidlig i prosessen. Vi synes også det har vært positivt at alle interesserte får kontinuerlig informasjon via nettsiden. Vi håper erfaringene fra utarbeidingen av rapporten kan brukes i videre arbeid med samfunnskontakt i Nordlandssykehuset.

Høy andel av behandlinger utenfor Lofoten

Rapporten viser en gjennomgående tendens til at pasienter behandles ved andre sykehus selv om NLSH Lofoten er det sykehuset man «sogner» til. Dette er uheldig for både sykehus og lokalsamfunn. En lengre reisevei til sykehuset kan føre til dårligere kvalitet for pasienten og pårørende. I tillegg kan det skapes et feilaktig inntrykk av at behandlingen Lofoten ikke holder mål.

Aksjonsgruppa stiller seg bak anbefalingene om å styrke elektiv kirurgi ved NLSH Lofoten. Styrkingen bør skje ved faste ansettelse i Nordlandssykehuset og om mulig i Lofoten. Vi ser nødvendigheten av ambulering av personell mellom sykehus, både for å ivareta pasientene, men også for å sikre at kvaliteten på fagmiljøene utnyttes, opprettholdes og videreutvikles på en god måte.

Vi ser også frem til arbeidet med strategisk utviklingsplan for sykehuset, og spesielt anbefalingene om økning innen dagkirurgi.

Rekruttering og bemanning

Det er viktig at Nordlandssykehuset styrker egenrekrutteringen. Vi registrerer at vikarer er viktige ved alle sykehus, uavhengig av størrelse, og forutsetter at mindre bruk av innleide vikarer ikke går på

bekostning av tilbudet til pasientene ved Lofoten sykehus. Dette er særlig aktuelt i perioder der man driver nyrekruttering og i ferieavviklingen. Vi forutsetter at rekruttering blir tatt opp i strategiplanleggingen. Aksjonsgruppa tror at det er attraktivt for helsepersonell å jobbe og bo i Lofoten. En ordning med ambulering internt i Nordlandssykehuset der bosted ikke er avgjørende vil etter vårt syn styrke Nordlandssykehuset.

Fødetilbud

Befolkningen i Lofoten har over lengre tid vært svært opptatt av fødetilbudet. Noen vil mene at tilbudet er for dårlig, men andre frykter en forringelse. Aksjonsgruppa ser at denne uroen ikke tjener hverken sykehuset eller de fødende. Vi er glade for at rapporten er klar på at tilbudet i Lofoten opprettholdes, og at man arbeider med rutiner for å sikre kvalitet og pasienttrygghet. En så klar anbefaling om å opprettholde tilbudet mener vi er nødvendig både for brukere og samfunn.

Samtidig registrerer vi at fødetilbudet ikke blir anbefalt styrket med bemanning slik mange andre områder i rapporten.

Det er viktig at NLSH i sitt videre arbeid viser at fødetilbudet i Lofoten er noe man satser på. En av de viktigste målsetningene for NLSH bør være å få flere fra Lofoten til å føde i Lofoten. Dette handler om å skape en forståelse for at tilbudet i Lofoten er trygt for de fleste fødende. Det er viktig å skape ro rundt tilbudet. Aksjonsgruppa vil særlig peke på at uroen rundt sommerdrift og nødkeisersnitt har vært uheldig. Aksjonsgruppa ser på det som sin oppgave å påpeke forhold der vi får signaler om at tilbudet ikke fungerer optimalt sett fra Lofoten.

Spesielle forhold i Lofoten

Aksjonsgruppa har flere ganger tidligere tatt opp Lofotens særegenheter hvor vær, vind, avstander og en stor andel turister stiller særlige krav til lokal tilstedeværelse. Vi opplever at rapporten har tatt disse elementene på alvor. Alle som bor i Lofoten har på et eller annet tidspunkt opplevd utfordrende kommunikasjoner med stengte broer og stengte flyplasser. Dette gjør at vi som bor her er svært bevisste på den livreddende funksjonen sykehuset vårt har. Uten denne vil befolkningen føle på utrygghet så snart værforholdene tilspisser seg.

Klimaendringene bidrar til å øke usikkerheten knyttet til kommunikasjon til og fra Lofoten. Temperaturendringer kan føre til større fare for ising og tåke. Endringer i vindforhold gir utfordringer på flere broer og veistrekninger med fallvind. Aksjonsgruppa mener det er et potensiale for å få frem mer nøyaktige data omkring innvirkningen av værforholdene og helsevesenets mulighet til å ivareta pasientsikkerheten. Regulariteten for Widerøe sine flyvninger er først og fremst interessante i forhold til pasientenes mulighet til å nå planlagte konsultasjoner utenfor Lofoten til rett tid. Disse dataene vil underbygge behovet for å gi flest mulig tilbud lokalt.

Ambulansefly har andre forutsetninger og sikkerhetskrav enn Widerøes Dash 8. Derfor er vi fornøyd med at de data vi har skaffet til veie fra Norsk Luftambulanses er tatt med i rapporten. Aksjonsgruppa mener det er behov for bedre rutiner for å registrere og formidle tilfeller der vær, tekniske problemer, eller samtidskonflikt fører til at andre løsninger må velges. Dette er avgjørende både for å vurdere kvalitet på tjenesten og for å sørge for at en kostbar og sårbar tjeneste fungerer optimalt. Aksjonsgruppa mener at det også må skaffes til veie vurdering av reell tidsbruk ved bruk av ambulanser. I rapporten hevdes det at transport med blålystransport kan korte ned transporttida, men dette forutsetter at pasienten ikke har skader som gjør dette umulig.

Når det gjelder turisme i Lofoten er vi glade for at dette er lagt inn i vurderingen. Nordlandssykehuset har brukt tilgjengelige data, og via sin utredning og sine anbefalinger tatt høyde for den sannsynlige veksten i turisme. Antall registrerte operasjoner på personer som ikke har bosted i Lofoten er lavt.

Aksjonsgruppa mener det er viktig å synliggjøre hvor mange pasienter av denne kategorien som er innom sykehuset for vurdering. Her bør man også registrere alvorlighetsgrad, behandling som stabiliserer skade og hindrer forverring og rene operasjoner.

Vi er ikke tilfreds med mangelen på grunnlagsdata som viser hvor mange mennesker som til enhver tid befinner seg i Lofoten. De siste par årene ser vi en tilnærmet eksplosjon i vinterturismen i regionen, med de utfordringer det medfører. Dette ligger utenfor Nordlandssykehuset sitt ansvarsområde, men sykehuset bør etterspørre nødvendige data slik at tilbudet er dimensjonert etter antall potensielle pasienter. Dette er viktig i vurderingen av hvilken beredskap Lofoten har behov for. Dette gjelder ikke bare sykehuset, men også kommunenes beredskap

Konklusjon

Aksjonsgruppa stiller seg bak de anbefalingene som er gitt i rapporten med de innspill og synspunkter som er gitt i denne høringen.

Vi ønsker Nordlandssykehuset lykke til videre i prosessen. Vi ser frem til et videre samarbeid med Nasjonal Helse- og sykehusplan, strategisk utviklingsplan og fremtidig utvikling av vårt lokalsykehus.